

Diarienummer
2011-3070002

Projektnamn På väg	Diarienummer 2011-3070002
-----------------------	------------------------------

Slutrapport genomförande

Sammanfattning

Ge en sammanfattande beskrivning av projektidé och framkomna resultat.

Projektet har varit en arena för samverkan mellan Arbetsförmedlingen, Framtids- och utvecklingsförvaltningen, Vård- och socialförvaltningen, lokalt näringsliv och facklig organisation. Med ett samlat grepp kring att arbeta mot ett utanförskap och ett närmande till arbetslivet. Tanken har varit att med flera myndigheter under samma tak, förenkla kontakterna mellan myndigheterna. Underlätta för kvinnor och män som varit i behov av stöttning och en samordnad planering. På Väg har fungerat som en språngbräda, där deltagande kvinnor och män tagit del av olika insatser som ökat möjligheterna att närma sig eller komma ut på arbetsmarknaden.

Projektet har haft en styrgrupp som bestått av fyra chefer från de två ovanstående kommunala förvaltningarna, Arbetsförmedling och näringslivet. Två andra styrgruppsdeltagare har varit kommunstyrelsens ordförande och en representant från den fackliga organisationen Kommunal. Projektgruppen har haft en projektledare och projektmedarbetare som kommit från de två förvaltningarna och Arbetsförmedlingen. Projektägare har varit Strömsunds Kommun.

Syftet har varit att genom samverkan mellan de offentliga aktörerna och det lokala näringslivet finna former för att förebygga och minska tiden i utanförskap. Målgrupperna i projektet har varit ungdomar 18-29 år samt personer med utländsk bakgrund. Målsättningen att deltagarna ska komma i arbete eller närmare arbetsmarknaden utifrån sina egna förutsättningar och så småningom klara sin egen försörjning.

Effektmål:

- Varje år ska minst 120 personer medverka i projektet.

Resultat antal deltagare: 192 kvinnor och män har deltagit i projektet. 82 kvinnor varav 31 med utländsk bakgrund. 110 män varav 25 med utländsk bakgrund.

- 70 % av deltagarna ska efter insatsens slut ha påbörjat praktik/arbete/studier.

Resultat: 67 % har kommit ut i arbete, praktik eller studier med fördelningen:

Arbete 35 % (24 kvinnor och 43 män)

Praktik 13 % (9 kvinnor och 16 män)

Utbildning 19 % (19 kvinnor och 17 män)

- 100 % av deltagarna upplever att de får det stöd och den hjälp som de behöver för att kunna arbeta/praktisera/studera eller övergå till annan varaktig försörjning.

Resultat: Här har deltagarna svarat på en skala 1-10 om det upplevt att de fått det stöd, hjälp och vägledning som de förväntat sig. Ett svarsmedelvärde på 9,2.

Projektet har arbetat både på individ- och gruppnivå. De gruppverksamheter vi haft har varit Coman!dot som pågått under 3-4 veckor och vänt sig till unga vuxna 18-29 år. Den andra har varit GPS (navigationshjälpen) som pågått 3-4 veckor med målgruppen utrikesfödda 30 år och uppåt. I båda grupperna har det gemensamma inslaget varit arbetsmarknadskunskap.

Innehåll som förberett deltagaren på att bli säkrare på att söka jobb och kontakta arbetsgivare. Inblick i olika yrkesområden och utbildningsalternativ genom information och studiebesök. I GPS gruppen även inslag av samhällsinformation och många tillfällen för diskussioner. Det har visat sig varit ett uppskattat inslag att få möjlighet att prata vanlig vardagssvenska.

De individinriktade insatserna har varit aktuella för deltagare som inte varit redo för gruppverksamheter utan behövt annan stöttning och insatser. Det kan ha rört sig om en funktionsnedsättning eller misstanke om sådan. Ett första steg har för vissa varit att testa av sin arbetsförmåga genom en arbetsträning innan lämplig praktikplats anskaffats. Projektet har haft tillgång arbetsträningsplatser hos fyra privata arbetsgivare där arbetsträning varit möjlig.

En upptäckt som gjordes under projektets gång var att gruppen med funktionsnedsättning var större än vad som beräknats innan projektstart. Det har rört sig om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) och socialmedicinsk funktionsnedsättning. Det har gjort att projektet fått ökad kunskap kring dessa funktionsnedsättningar som också förts vidare till olika samverkande aktörer under projektets gång.

Projektets resultat

- Redogör kortfattat för det problem och de behov som projektet avsåg att fokusera kring.
- Redogör för projektets ambitioner att göra skillnad, det vill säga hur lösa problemet på ett bättre sätt. Ta utgångspunkt i den eller de programkriterier (lärande miljöer, samverkan, innovativ verksamhet, strategisk påverkan) som projektet valt, men också där så är aktuellt hur aktiviteterna av transnationell och regionalfondskaraktär bidragit.
- Vilka resultat och förslag till goda lösningar har projektet lett fram till?
- Vilken påverkan och genomslag har projektet åstadkommit på individnivå, organisationsnivå och system- och strukturnivå?

MÅLGRUPPER

- Unga vuxna i åldersgruppen 18-29 år som är aktuella hos AF och/eller IFO. En viktig delmålgrupp unga funktionsnedsatta t.ex. personer med socialmedicinsk funktionsnedsättning.
- Personer med utländsk bakgrund som uppbär introduktionsersättning/etableringsersättning eller försörjningsstöd.
- Ungdomar som fullgjort sin skolplikt (grundskola) och som inte fyllt 20 år och inte deltar i utbildning.

Arbetslösheten är hög hos dessa målgrupper och de har svårigheter att komma ut på arbetsmarknaden. Det kan bero på bland annat ofullständiga studier, avhopp, funktionsnedsättningar, bristande språkkunskaper samt ett bristande socialt nätverk med kopplingar till arbetslivet. Målsättningen med projektet har varit att undvika långa tider i utanförskap hos dessa grupper. Insatserna i projektet har syftat till att deltagare ska närma sig arbetsmarknaden eller komma ut i arbete utifrån sina egna förutsättningar och på sikt klara sin egen försörjning.

De programkriterier som varit aktuella i projektet har varit samverkan, innovativ verksamhet och strategisk påverkan.

SAMVERKAN

Projektets arbetssätt att arbeta utifrån ett helhetsperspektiv har gjort att vi samarbetat med en mängd olika aktörer för att hitta rätt sorts stöd, insatser och planering för deltagaren. Det har skett kontinuerligen vid avstämningar och uppföljningar med bland andra:

- Landstinget – läkare, sjukgymnast, psykolog/kurator, Resursenheten för vuxenhabilitering

- Strömsunds kommun – öppenvården/vuxenenheten, hemtjänst, boendestödjare, ekonomihandläggare, skola
- Arbetsplatser/praktikplatser – kommunala och privata
- Övriga – Försäkringskassa, Frivården, Arbetsförmedlingens SIUS konsulent, facklig organisation

Alla dessa kontakter och möten har skapat nya samverkansformer och kunskaper om varandras yrkesområden, lagutrymmen och kompetenser. Det har inte alltid varit lätt då varje aktör har sin egen organisationskultur i bakgrunden och ska få det att passa in med andras kulturer. Men i det stora hela har det fungerat bra och ibland för utmaningar med sig diskussioner och lösningar som blir bra. En annan viktig aspekt i detta är att på mindre orter är det än viktigare med en fungerande samverkan för att använda de befintliga resurserna på ett ändamålsenligt sätt. Undvika att deltagare faller mellan stolarna och att det istället blir en sammanhållen planering. Deltagare har också upplevt ett mer samordnat stöd och förståelse kring de olika aktörernas roller och ansvar.

INNOVATIV VERKSAMHET

Det innovativa i projektet är att samarbetet formaliserats och samordnats. Kompetens från socialsekreterare vid Individ- och familjeomsorgen (IFO), handläggare vid Arbetsförmedling och coacher/koordinatorer/arbetsterapeut vid Framtid- och utvecklingsförvaltningen har suttit i samma lokaler under projektperioden. Denna breda och samlade kunskapsbas har lett fram till en samverkansarena med arbetssättet att ha ett helhetsperspektiv kring varje deltagare. Anställda socialsekreterare i projektet har haft fokus på att arbeta med socialt förändringsarbete. Utgått från var personen befinner sig och efter det stegvis arbeta så att personen kommer närmare en egen försörjning. Projektmedarbetare med yrkeskompetens som arbetsterapeut har varit ett nytt grepp för kommunen då det gäller att arbeta med utanförskap. I sin profession använda sig av redskap för att utröna funktionsförmåga i olika arbetssituationer. Därefter undanröja hinder med olika slags kompenserande hjälpmedel. Denna kunskap i samverkan med övrig kompetens i projektet har underlättat vägen vidare till arbete, praktik eller studier. Under projektiden har det upparbetats möjligheter till fyra arbetsträningsplatser hos privata arbetsgivare. Arbetsgivare både kommunala och privata har en viktig funktion utöver att ta emot praktikanter eller anställa personal. En arbetsträningsperiod i reell miljö är värdefull för fortsatta insatser och planering för vissa deltagare med hinder i funktionsförmågan. Den fackliga organisationen (Kommunal) som är den största i kommunen har informerat i de båda gruppverksamheterna. Bra kontakter inför praktikbeslut och inför att en deltagare fått en anställning alltid erbjudits information från fackliga företrädare.

STRATEGISK PÅVERKAN

Utifrån ansökan är det strategiska påverkansarbetet främst riktat mot deltagarna i projektet. Då projektet arbetat både på individ- och gruppnivå har fokus varit att alla insatser ska leda till att komma ut eller närma sig arbetsmarknaden utifrån sina egna förutsättningar. Här har det varit en spännvidd mellan de som kommit ut i studier och arbete och som blivit självförsörjande. Till de deltagare som inte kommit vidare i egen försörjning och sysselsättning. Dessa deltagare har ändå genomgått en personlig utveckling genom praktik eller arbetsträning och på så vis höjt sin självkänsla och sitt självförtroende. För vissa har det ändå påbörjats en process då man fått en diagnos som gjort att man kan förstå varför man reagerar som man gör i vissa lägen. Ökad kännedom om sig själv och sina förmågor och ev. funktionsnedsättningar och hur de kan hanteras. Sammantaget har detta lett till en ökad känsla av sammanhang (KASAM). Personen har blivit delaktig i sitt eget liv och ser sammanhangen i sin omgivning som mer begripliga, hanterbara och meningsfulla.

RESULTAT OCH GENOMSLAG

- Projektets samlade yrkesbakgrund och erfarenheter har kunnat möta upp deltagarnas olika behov på ett individanpassat sätt.
- Gemensam samsyn bland medarbetarna. Grunden att utgå från ett helhetsperspektiv med grundlig kartläggning och lyssna in deltagarna. Det finns möjligheter för alla att utvecklas och att komma närmare arbetsmarknaden.
- Deltagarna har gett sitt samtycke att kontakta andra inblandade aktörer vilket bland annat inneburit snabbare beslutsvägar och mindre väntan för deltagarna.
- Gruppverksamheten har haft en positiv inverkan på deltagarna, bland annat att få forum att reflektera och dela sina erfarenheter med andra som är i en liknande situation.
- Samverkan över synliga och osynliga gränser i samhället för att kunna stötta deltagarna på bästa sätt samt att involvera de aktörer som behövs.
- Under projektet har det blivit en ökad kunskap kring neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) bland personal inom kommunens förvaltningar, Arbetsförmedlingens handläggare, kommunala och privata arbetsplatser.

Förslag till goda lösningar

- Behov av en utökad samsyn och förbättrad kommunikation mellan förvaltningarna (hemtjänst, boendestöd, ekonomihandläggare, öppenvård, vuxenheten, skola, SFI) och andra aktörer (primärvård, Arbetsförmedling med flera). Projektet har sett värdet av samsyn och bra kommunikationer för att komma fram till gemensamma planeringar som leder personen framåt.
- Behov av ett övergripande samverkansavtal för gruppen med komplex problematik.
- Diagnostiserade neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har ökat markant i samhället under de senaste åren. Därför är det viktigt med kunskapspåfyllnad inom området för berörda handläggare, till exempel på Arbetsförmedlingen och inom socialtjänsten. Kunna möta upp dessa personers behov och följa de rekommendationer som framkommit vid utredningar.
- Behov av kommunala sysselsättningsplatser för en bredare grupp än som finns idag. Särskilt anpassad daglig verksamhet för personer inom både Socialtjänstlagen (SoL) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Syfte och mål med projektet

- Redogör för projektets syfte/projektmål, delmål och avsedda resultat.
- Vad har projektet uppnått i förhållande till mål och planerat upplägg? Redogör dels med kvantitativa mått, dels kvalitativt i form av till exempel erhållna kunskaper och förändringar i attityder, riktlinjer, beteende etc.
- Vilket lärande åstadkom ni i projektet såväl internt som externt?
- Redogör för orsaker till avvikelser i förhållande till planerad verksamhet i projektansökan och hur detta har påverkat projektbudgeten.

SYFTE

Att genom samverkan mellan de offentliga aktörerna och det lokala näringslivet finna former för att förebygga och minska tiden i utanförskap hos målgruppen ungdomar 18-29 år samt personer med utländsk bakgrund. Arbetet ska ske i dialog och samförstånd med fackliga organisationer.

MÅLSÄTTNING

Målsättningen är att deltagarna ska komma i arbete eller närmare arbetsmarknaden utifrån sina egna förutsättningar och så småningom klara sin egen försörjning.

De samverkande insatserna ska:

- Öka anställningsbarheten för personer i målgruppen
- Underlätta och påskynda målgruppens etablering i arbetslivet

Diarienummer
2011-3070002

- Minska behovet av offentlig försörjning för målgruppen
- Förbättra känslan av egenmakt för den aktuella målgruppen

EFFEKTMÅL

- Varje år ska minst 120 personer medverka i projektet
- 70 % av deltagarna ska efter insatsens slut ha påbörjat praktik/arbete/studier
- 100 % av deltagarna upplever att de får det stöd och den hjälp som de behöver för att kunna arbeta/praktisera/studera eller övergå till annan varaktig försörjning

RESULTAT EFFEKTMÅL

Antal deltagare i projektet, 192 kvinnor och män har deltagit i projektet. 82 kvinnor varav 31 med utländsk bakgrund. 110 män varav 25 med utländsk bakgrund.

Resultat efter projektavslut

Merparten av deltagarna, 67 % har kommit ut i arbete, praktik eller studier. Det uppsatta målet på 70 % uppnåddes inte men resultatet kan ändå anses som väldigt bra med tanke på den problematik som många av deltagarna i projektet haft. Jämförelse med andra ESF-projekts resultatuppfyllelse enligt följeforskaren ligger på genomsnittliga 43 %.

ARBETE 35 % fördelade på: 24 kvinnor varav 2 utrikesfödda och 43 män varav 5 utrikesfödda.

PRAKTIK 13 % fördelade på: 9 kvinnor varav 3 utrikesfödda och 16 män varav 6 utrikesfödda.

UTBILDNING 19 % fördelade på: 19 kvinnor varav 14 utrikesfödda och 17 män varav 10 utrikesfödda. Tilläggas bör att för gruppen utrikesfödda så har 13 (9 kvinnor och 4 män) fortsatt eller återupptagit efter uppehåll sina SFI studier. Övrig fördelning annan utbildning: Komvux, yrkesutbildning och allmänförberedande utbildning vid Lernia.

Projektet har också valt att titta närmare på de deltagare som avslutat projektet av annan orsak (33 %). Det vi sett är bland annat att det har varit en hel del ohälsa/sjukdom där några har fått en aktivitetsersättning från Försäkringskassan under en begränsad tid. Andra orsaker har varit föräldraledighet, flytt från kommunen, annan aktör som AF:s SIUS konsulent eller kommunens öppenvård/vuxenenhet. En del har också valt att söka arbete självständigt med de kunskaper de fått med sig från gruppverksamheterna.

Deltagares upplevelse av att ha fått stöd och hjälp från projektet

Vid avslut i projektet besvarat nedanstående frågor, svarsfrekvens 151 av 192 deltagande kvinnor och män. Skala 1 – 10 (1 missnöjd – 10 helt nöjd).

Bemötande – Hur har du upplevt bemötandet under ditt deltagande i projekt På väg?

Medelvärde 9,6

Stöd/hjälp/vägledning – Har du fått det stöd, hjälp och vägledning som du förväntat dig?

Medelvärde 9,2

Tid – Har tiden för att ta upp funderingar och tid för samtal funnits i den utsträckning som du själv känt behov av? Medelvärde 9,4

Förbättrad känsla av egenmakt

Detta har via en skattningskala (0-10) fyllts i vid start och avslut i projektet. Svarsfrekvens 151 av 192 deltagande kvinnor och män. Mätningen visar en höjning hos både kvinnor och män.

Egenmakt – bestämmer du över ditt liv. Känner du att det är du själv som bestämmer över ditt liv?

Vid start ett medelvärde hos 65 kvinnor på 8,2 och vid avslut 8,8. Vid start ett medelvärde hos 86 män 7,8 och vid avslut 8,0.

LÄRANDE

Diarienummer
2011-3070002

Både projektmedarbetare och samverkansaktörer har fått ny kunskapspåfyllnad bland annat vid de kunskapsutbyten som genomförts. Psykolog från hälsocentralen i Strömsund har vid två tillfällen haft information om psykisk ohälsa, bemötande, hanterande och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) samt de aktivitetsbegränsningar de kan medföra. Det här har bland annat gett ekonomihandläggare en ökad förståelse om varför personen t.ex. inte kan fylla i blanketter eller komma ihåg bokade tider.

Informationsinsatserna från en ambassadör vid Hjärnkoll har ökat kunskaperna kring NPF. Dessa insatser har varit ett led i handledarutbildning samt ett led i att öka tillgängligheten ute på offentliga och privata arbetsplatser för den här målgruppen.

AVVIKELSE

Angående att minst 120 personer skulle medverka i projektet varje år. Där visade det sig att det funnits olika uppgifter om detta i ansökan. Ansökans första sida redogjorde för 120 deltagare med fördelningen 60 kvinnor och 60 män. I texten inne i ansökan framgår det 120 deltagare/år. Efter diskussion med ESF handläggare framkom att det var det som stod på ansökans första sida som gällde (120 deltagare under projektperioden).

Avvikelser under projektets gång har löpande meddelats i lägesrapporter och kontakter med ESF handläggare. Det har blivit färre gruppaktiviteter än planerat på grund av att detta inte passerat bland annat deltagare med psykisk ohälsa eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Bland dessa vanligt med bristande uthållighet, koncentrationsförmåga och problem att umgås i grupp och relatera till andra. Där har det istället varit mer inriktning på det individuella arbetet. Detta är en anledning till att projektet inte kunnat upparbeta kostnader i enlighet med planen. Budgeten har anpassats genom att den omfördelats under projektets gång.

Arbetssätt

Vad var ert huvudsakliga arbetssätt? Beskriv kortfattat vilka metoder, utbildningar och andra aktiviteter som användes. Vad i metoderna och aktiviteterna var det som gjorde skillnad, d.v.s. som ledde fram till det önskade resultatet? Beskriv eventuellt nya metoder eller material som tagits fram i projektet.

Projektet arbetat både på individ- och gruppnivå med deltagarna som har kommit från handläggare vid AF och IFO. Oberoende om deltagaren varit aktuell för gruppverksamhet eller endast individinriktade insatser så har alla genomgått en kartläggning, planering, vägledning och coaching samt samverkan med andra aktörer vid behov. Deltagare har haft en kontaktperson i projektet, även möjligt att få stöd från de övriga medarbetarna. Tack vare vårt nära samarbete har alla medarbetare haft kännedom om alla deltagarna och på så vis mindre sårbart och mer flexibelt. De olika kompetenser har tagits tillvara när vi har haft ständiga dialoger med varandra och med deltagarna. Många gånger har det varit att börja i det lilla för att komma vidare till nästa steg i deltagarens process.

Individuellt stöd

Ett 40-tal har varit inskrivna i projektet under en lång tid med ett omfattande behov av stöd. En del har haft en NPF diagnos, medan andra väntat på utredning. Även deltagare med socialmedicinsk funktionsnedsättning har varit aktuella för ett ökat stöd. Det individuella stödet och insatserna har varit en del av en lång process mot bättre hälsa och ett fungerande vardagsliv en förutsättning för att närma sig arbetslivet. Dygnsrytmen har varit ett problem ibland behövt jobba med att väcka deltagare för att de ska komma iväg till sin praktik. Arbetat med hur det ser ut med rutiner som måste förändras.

Projektet har provat att ha anpassade gruppverksamheter med mycket varierat resultat. Syftet med aktiviteterna, som ett led i att närma sig arbetsmarknaden:

- Social samvaro
- Återfå en dygnsrytm
- Vardagsrutiner
- Kosten

Insatser: Hälsa, bättre mående fysiskt: kostens betydelse, komma igång med rörelse genom promenader. Psykiskt: bryta isoleringen, lära känna och våga prata med nya människor.

Då det varit en blandning av deltagare med olika diagnoser eller annan ohälsa har det blivit en hel del missförstånd deltagare emellan. Vissa har inte haft behov av att umgås med andra eller saknat färdigheten att relatera till andra. Vanligt förekommande har varit bristande uthållighet, nedsatt koncentrationsförmåga och svårigheter med samarbete. Hög frånvaro i dessa grupper men för de deltagare som deltog hela perioden har insatsen haft stor betydelse. Upplevelse av att få rutiner i vardagen, något meningsfullt att göra, vara betydelsefull "någon väntade på mig". Sammanfattas med ett ökat KASAM (meningsfullhet, begriplighet och hanterbarhet). Några fortsatte med träning och förbättrade kostvanor samt att man startade upp i en praktik.

Individuellt inriktade insatser har också blivit aktuellt för vissa som genomgått gruppverksamheter. Där det framkommit behov av insatser innan de varit redo för nästa steg som leder till arbete, praktik eller studier.

Gruppaktiviteten Coman!dot

En gruppverksamhet som pågått 3-4 veckor och som vänt sig till unga vuxna 18-29 år. Träffarna har varit på förmiddagar då många haft problem att komma upp på morgonen. För att få rutiner när det gäller mat och sömn har vi börjat på morgonen med gemensam frukost. Innehållet har varit arbetsmarknadskunskap som innehållit flera olika moment bland annat personlig presentation, CV, anställningsintervjuer, AF:s hemsida, attityder till praktik och olika yrkesområden. Olika gruppövningar har varvats med diskussioner för att stärka självförtroendet och skapa insikter om olika värderingar.

Föreläsare inom t.ex. starta eget, utbildning, konsumentrådgivning, facklig information och arbetsgivare om att anställa. Gissa typen, inbjuden gäst där deltagare fått gissa personens yrke, intressen mm. En övning i att ha förutfattade meningar och attityder till nya människor. Studiebesök på olika arbetsplatser för att få inblick i olika yrkesområden. Vårt mål har varit att ungdomarna ska hitta sin egen inre drivkraft och på så sätt komma igång själva. Efter avslutad gruppverksamhet en gemensam planeringsträff med deltagare, projektpersonal och aktuell handläggare för att planera nästa steg.

Gruppaktiviteten GPS (navigationshjälpen)

En gruppverksamhet som pågått 3-4 veckor med fokus på gruppen utrikesfödda. Till stora delar bestått av deltagare som varit 30 år och uppåt. Förutom ovanstående arbetsmarknadskunskap även inslag av allmän samhällsinformation, diskussioner om kulturella skillnader, fördomar och förutfattade meningar. Gått djupare in på hur den svenska arbetsmarknaden fungerar. Hur det kan fungera på en arbetsplats: tider, fikarummet, sociala pratet och sociala koder.

Vi har försökt att eftersträva att i varje grupp haft minst två deltagare som haft samma modersmål. Detta för att kunna stötta varandra och kunna diskutera på sitt språk först och sedan förmedla det på svenska. För att underlätta kommunikeringen har projektet använt sig mycket av bilder i kombination med text. Använt oss av hjälpmedel som lexikon, olika dataprogram och ibland telefontolk. Tolk har alltid använts då det varit fråga om viktig informationsöverföring. Deltagarna har upplevt GPS som en mötesplats där man fått tillfälle att få prata vardagssvenska. Flera har också blivit motiverade att återuppta sina SFI studier i

och med en ökad medvetenhet om språkets betydelse. Efter avslutad gruppverksamhet en gemensam planeringsträff med deltagare, projektpersonal och aktuell handläggare för att planera för nästa steg.

Övningar och diskussioner om jämställdhet har varit ett ständigt återkommande inslag i båda gruppverksamheterna. Syfte att ge deltagarna chansen att välja efter intresse och inte fastna i tankebanor om kvinnliga och manliga yrken eller utbildningar.

Flera av projektmedarbetarna har sedan tidigare utbildning i Motiverande samtal (MI) och haft det som verktyg. Allt som rört deltagaren har samlats i vår På Väg mapp som vidareutvecklats från det tidigare projektet Samverkanshuset. I På Väg mappen har vi haft kartläggning, målsättning, skattningskalor och deltagarenkät.

Hur projektet arbetat har följeforskaren beskrivit med fyra olika begreppspar. Projektgruppen har upplevt att det blivit bekräftat med ord på det som genomförts och som kännetecknat arbetssättet. Helheten – detaljen, en helhetssyn kring varje deltagare för att sedan trätta ned till områden som behöver arbetas med. Dåtid – nutid, för att sätta in rätt stöd och insats behövs det information från tidigare erfarenheter. Relationen – expertisen, relationen skapas genom tydlig, öppen och ärlig kommunikation. Expertisen finns i projektgruppen men kompletteras med externa professioner. Förstärkning – stimulans, positiv förstärkning för att få deltagaren att bli delaktig i sitt eget liv. Ibland behövs att deltagaren blir "meddragen" för att bli stimulerad till att använda sig av sin egen förmåga. Detta sammantaget har blivit det gemensamma rummet med hög medverkan i processen både från projektmedarbetare och deltagare. Se vidare följeforskarens slutrapport På Väg.

Fortbildning och föreläsningar för projektanställda i bl.a. Traumatiserade ungdomar och vuxna, Växa upp under hot och förtryck, ADHD-coaching.

Ett nytt grepp att kombinera en OSA anställning med utbildning har provats i projektet. Initiativet kom från Vård- och socialförvaltningen som även upphandlat utbildningen. Detta ledde fram till en ny samverkansform mellan projektet, AF, skola och arbetsplatser. Positiv feedback från både arbetsgivare och handledare då det gällt det här konceptet. Tre av projektets deltagare (1 kvinna, 2 män) hade tidigare inte tänkt sig vårddyrket. De erbjöds detta och tog möjligheten att studera halvtid på vård- och omsorgsprogrammet i kombination med arbete på resterande. De hade under tiden tillgång till handledare ute på arbetsplatsen och skolan. I På Väg hade de tillgång till dator och rum för att kunna studera i lugn och ro om det var svårt att koncentrera sig på arbetsplatsen. Med så många som kunde fånga upp de studerande vid motgångar så kunde alla genomföra sin utbildning med ett betyg.

Deltagande aktörer i projektet

Redogör för vilka aktörer (organisationer, företag, myndigheter) som ingick i projektet, samt vad de konkret bidrog med, både vad gäller engagemang, ekonomiska resurser och påverkansarbete. Redovisa dessutom arbete i projektgrupp, styrgrupp och/eller referensgrupp samt gruppernas sammansättning. Hur har grupperna fungerat?

Strömsunds kommun, kommunstyrelsens ordförande

Har bidragit med:

- varit styrgruppsmedlem
- resurs för politisk förankring
- att sprida resultat och lärdomar
- deltagit i dialogträffar med följeforskare

Framtids- och utvecklingsförvaltningen (FUF), förvaltningschef

Diarienummer
2011-3070002

Har bidragit med:

- representant som projektägare Strömsunds kommun
- varit ordförande i styrgruppen
- haft personal anställda i projektet
- spridning av resultat och lärdomar
- tillfört statistik kring målgruppen
- att sprida resultat och lärdomar
- förankring
- deltagit i dialogträffar med följeforskare

Individ- och familjeomsorgen (IFO), chef

Har bidragit med:

- varit styrgruppsmedlem
- haft personal anställda i projektet
- rekryterat deltagare till projektet
- tillfört statistik kring målgruppen
- försörjningsstöd till deltagare
- ekonomihandläggare (ungdomar) regelbundet deltagit i veckoträffar
- deltagit i dialogträffar med följeforskare
- att sprida resultat och lärdomar

Arbetsförmedlingen Strömsund, arbetsförmedlingschef

Har bidragit med:

- varit styrgruppsmedlem
- haft personalresurser i form av timmar i projektet (handläggare och etableringshandläggare)
- rekryterat deltagare till projektet
- tillfört statistik kring målgruppen
- aktivitetsstöd till deltagare
- deltagit i dialogträffar med följeforskare
- att sprida resultat och lärdomar

Fackförbundet Kommunal Strömsund, huvudskyddsombud

Har bidragit med:

- varit styrgruppsmedlem
- haft information i gruppverksamheterna
- informerat deltagare som gått ut i anställning
- deltagit i dialogträffar med följeforskare
- gett sin syn på hur det är att ta emot praktikanter ute på arbetsplatserna

Privata näringslivet, chef

Har bidragit med:

- varit styrgruppsmedlem
- gett sin syn på hur det är att ta emot praktikanter och vad som saknats i form av bakgrundsinformation kring praktikanter med speciella behov eller liknande.

Det vi har haft tillgång till då det gällt personalresurser har varit projektledare, projektmedarbetare/koordinator/coach, arbetsterapeut, socialsekreterare. Utöver detta timmar från AF:s handläggare. Antalet anställda i projektet har varierat under tid både procentuellt men också i antalet personer. De som inte arbetat heltid i projektet har ibland upplevt att två halvtider blir mer än en heltid. Tappat lite fart de dagar man inte arbetat i projektet och ibland upplevt en splittring. Föräldraledighet, vikarie och byte av personal har gjort att grupprocessen startat om i varierande omfattning från gång till gång.

Arbetet i styrgrupp

Styrgruppens sammansättning har varit verksamhetsansvariga för de primära mottagarorganisationerna. Alla i styrgruppen har genomgått SPeL:s styrgruppsutbildning. Ordförande i styrgruppen har varit förvaltningschefen för Framtids- och utvecklingsförvaltningen samt projektägare. Styrgruppsmötena har letts av ordföranden och projektledaren har varit föredragande och satt dagordning med tillägg från främst ordföranden. Frekvens av styrgruppsmöten snitt 1 gång/kvartalet med varierande närvaro. En stor del av mötena har haft löpande information, rapportering kring aktuella frågor och information från samtliga parter. Olika case har arbetats fram i projektgruppen som personalen sedan fått tillfälle att lyfta i styrgruppen. Casen har lyfts från individnivå till grupp-nivå för att påvisa problem och behov. Styrgruppsmötena har präglats av ett öppet diskussionsklimat där flera parter har varit engagerade i diskussionerna. Sedan har det som framkommit inte alltid lyfts vidare i respektive hemorganisation.

Arbetet i projektgrupp

Arbetsgruppen har bestått av projektledare, två koordinatörer/coacher, två socialsekreterare och en projektmedarbetare/arbetsterapeut. Förutom dessa har projektet haft två handläggare från Arbetsförmedlingen kopplade till projektet (extern tjänst). Arbetsgruppen har träffats varje vecka där det diskuterades in- och utflöde av deltagare, deltagargenomgångar, diskussioner kring problem som uppstått och hur man gemensamt kunnat hjälpas åt att komma med lösningar. Här har projektmedarbetarnas mångsidiga yrkeskunskaper och erfarenheter varit en styrka. Vid dessa möten har det också diskuterats arbetssätt, resultat, statistik, 4 R mätningar och utvärderingar av aktiviteter som genomförts. Kommunikationen i projektgruppen har varit kontinuerlig mycket på grund av dessa veckomöten. Varannan vecka har en ekonomihandläggare från socialförvaltningen deltagit i dessa möten för gemensam deltagargenomgång. Diskussioner kring bland annat att upptäcka deltagare som behövt hjälp att sköta sin vardagsekonomi eller åtgärder i handlingsplanen som kunnat medföra extra kostnader. Även ett tillfälle för informationsöverföring mellan ekonomihandläggare och projektet. Man har inte alltid varit överens om lösningar kring deltagare, men det viktigaste har varit att dessa diskussioner ändå kommit till stånd.

Chefsträffar

Vid projektets halvtid började projektet även ha träffar där respektive chefer för de projektanställda varit med. Det har inte alltid varit helt friktionsfritt då olika förvaltningar och aktörer arbetar tillsammans. Dessa chefsträffar har fungerat som forum där frågor som varit svåra att lösa på egen hand lyfts upp. Eftersom chefer varit med så har det funnits mandat att komma fram till beslut.

Referensgrupp

En sådan startades aldrig upp, behovet diskuterades i styrgruppen och prioriterades bort. Vid behov har andra aktörer bjudits in till veckomötena som bland annat boendestödjare, ungdomsmottagning, kommunens jämställdhetsansvarig.

Jämställdhetsintegrering

Redogör för hur ni arbetat med jämställdhetsintegrering i ert projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Projektets medarbetare, styrgrupp och samverkande aktörer har tagit del av basutbildning från ESF:s processtöd. Jämställdhetsintegrering har också varit en stående punkt vid styrgruppsmöten och regelbundet diskuterats vid projektgruppens träffar. Projektmedarbetare har vid olika tillfällen deltagit i olika informationsdagar i jämställdhetsintegrering som bland annat ESF Jämt hållit i. Sammanställandet av statistik i projektet har också gjorts utifrån kön. Kommunens processledare i jämställdhetsarbete har bjudits in för information kring

kommunens jämställdhetsarbete.

I projektgruppen har det varit en skev könsfördelning med enbart kvinnor anställda. Då det gäller deltagare har det varit totalt sett en majoritet av män 57 % och kvinnor 43 %. Fördelning bland unga vuxna icke utrikesfödda, 27 % kvinnor och 44 % män. En jämnare fördelning bland utrikesfödda deltagare, 16 % kvinnor och 13 % män. Vi har haft i åtanke att erbjuda lika många kvinnor som män deltagande i projektet. Men det har framför allt varit de individuella behoven som avgjort deltagande i projektet och inte vilket kön deltagaren haft. I kartläggningssamtalen med varje deltagare har de fått information om projektets arbete med jämställdhet och frågan om önskan att prova på något nytt yrkesområde. Ge möjligheter och stöd i att prova otraditionella områden då det gällt arbete, praktik eller studier.

Arbetsmarknaden i Strömsund är könssegregerad med en hög andel män i den privata sektorn medan kvinnor i högre utsträckning arbetar i offentlig sektor (vård och omsorg). Männen i projektet har i större omfattning provat vård och omsorg än vad kvinnor provat typiska manliga yrkesområden. En förklaring kan vara att det inom vård och omsorg funnits möjligheter att efter praktik få jobba extra. I den privata sektorn har det förekommit en del varsel som gjort det svårare att komma på praktik alternativt få jobb. Det har gjort att både kvinnor och män haft svårare att ta sig in här.

Projektet har genomfört kvartalsvisa 4 R-mätningar (representation, resurser, realia och realisera) som diskuterats både i styrgrupp och projektgrupp. Dessa analyser har visat att könsfördelningen har varierat över tid. När det varit ojämn fördelning har vi sett efter vad det kunnat bero på och försökt åtgärda om det varit möjligt. Männen (44 %) i målgruppen unga vuxna har i större utsträckning haft en mer omfattande behovsproblematisering än kvinnorna i samma målgrupp. Männen har också haft längre inskrivningstid i projektet utifrån de större behoven. Kvinnorna i projektet har generellt varit mer studiebenägna. Det som skiljt sig åt är att männen övervägande gått ut i yrkesinriktade utbildningar som erbjudits inom AF medan kvinnorna i större utsträckning gått ut i teoretiska utbildningar.

I gruppverksamheterna (Coman! och GPS) har vi arbetat med värderings- och attitydövningar som gett tillfällen till bra gruppdiskussioner och reflektioner kring vad jämställdhet är. Ett av materialen vi använt oss av är Jämställdhetspusslet som lett till diskussioner kring många olika områden. Värderingsövningar har även genomförts i projektgruppen för att se över sina egna attityder och värderingar.

I det arbetslivsinriktade integrationsarbetet har projektet arbetat med att informera om den svenska kulturen och traditionen då det gäller att både kvinnor och män kan vara delaktiga i både studier och arbete på lika villkor. I gruppverksamheten (GPS) har vi arbetat med olika värderingsövningar som gett tillfällen att diskutera kring attityder och värderingar. Vi har bland annat använt oss av AF:s yrkesfilmer för nyanlända t.ex. den kvinnliga busschauffören med slöja. Den har väckt många diskussioner och vinklingar på hur man kan se på manliga och kvinnliga yrken och om det finns någon uppdelning. Det har varit svårigheter att slussa ut de utrikesfödda kvinnorna på arbetsplatser då många av dem inte får vara på arbetsplatser som är könsintegrerade pga. sin kultur och religion. Ett område som varit efterfrågat har varit förskolan men då har hindret varit att det även varit pappor som hämtat och lämnat sina barn.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Redogör för hur projektet arbetat för att förverkliga visionerna vad gäller tillgänglighet i projekt. Relatera till projektplan och utmaningar under arbetets gång.

Projektets medarbetare, styrgrupp och samverkande aktörer har tagit del av basutbildning i

tillgänglighet från ESF:s processtöd. Tillgänglighet har varit en stående punkt vid styrgruppsmötena och diskuterats i projektgruppens träffar. Målsättningen har varit att alla ska kunna ta del av och delta i projektet på lika villkor. I kartläggningsprocessen har varje deltagare fått frågan om det funnits behov av extra insatser eller tekniska hjälpmedel (problem att läsa, skriva, förstå information) för att underlätta deltagandet. Ibland har detta inte framkommit förrän projektmedarbetarna lärt känna deltagaren lite mer. Det kan bero på att deltagaren skäms för sin oförmåga eller inte är medveten om den.

Våra lokaler har vi haft på markplan och då det tidigare bedrivits dagisverksamhet i dessa lokaler så har de varit anpassade med breda dörringångar och ramp. Under projekttiden har vi inte haft någon deltagare som varit rullstolsburen men vi har haft möjligheter att ta emot deltagare med detta behov. Lokalen har upplevts av deltagare som "hemtrevlig" då alla tagit av sig skorna och hängt upp ytterkläderna i hallen. Vi har fått bort känslan av "myndighet" vilket också gjort att det skapats en mer avslappnande miljö som inbjudit till samtal och förtroende. Vid spridningskonferensen tagit hänsyn till besökare med kostallergier och valet av lokal har gjorts med tanke på framkomlighet och tillgång till hörslinga.

Kompenserande verktyg

Deltagardatorer har haft program installerade för att underlätta informationshämtning och upprättande av t.ex. CV, personligt brev och övriga dokument. Programmen har bland annat varit Stava Rex (rättstavning) och WordRead plus (talsyntes) program som även gymnasieskolan använder sig av. Förutom att deltagare med läs- och skrivsvårigheter haft användning av dessa har det också varit uppskattat av deltagare med bristande kunskaper i svenska och då främst talsyntesen. Projektet har haft användarlicens för Pictogram, ett visuellt språk utvecklat för personer med kognitiva svårigheter. Det har bland annat använts vid praktiktillfällen. Skapande av kartor med förklarande bilder av t.ex. olika arbetsmoment, syftet har varit att underlätta kommunikationen. Även här har deltagare med svaga kunskaper i svenska haft nytta av metoden. Förutom detta har projektet också använt sig av kamera och tagit kort. Fotografierna har sedan använts för att dokumentera genomförda aktiviteter eller för att ge visuella instruktioner för en arbetsuppgift på praktiken eller arbetsplatsen.

Projektets hemsida har haft information som formats om till att bli lättläst med hjälp från Centrum för Lättläst, lyssna av sidan och översättning till andra språk. Broschyrer och bland annat samtycket har översatts till andra språk som varit aktuella i projektet. I GPS materialet använt bilder i kombination med text för att underlätta informationen. Det här materialet har det arbetats med under hela projekttiden för att göra det så begripligt som möjligt. Vid behov även använt telefontolk. Projektgruppen har fått genomgång från Skoldatateket i Östersund om olika tidsenliga verktyg och olika appar att använda sig av i mobilen. Detta för att kunna visa deltagare vad som finns att tillgå.

En stor del av deltagare i målgruppen unga vuxna har haft nedsättningar i varierande omfattning bland annat, diagnostiserad asperger, ADHD eller ADD. Några har också under deltagandet i projektet utretts och fått en diagnos eller väntat på utredning. Utöver ovanstående har det också varit en del med socialmedicinskt funktionsnedsättning, inlärningssvårigheter, psykisk och eller fysisk ohälsa. Utifrån det här såg vi det som viktigt att delge kunskap till arbetsplatser som tar emot praktikanter. Det har vi gjort genom att vi använt oss av Hjärnkolls ambassadör som vid fyra tillfällen gett information om neuropsykiatrisk funktionsnedsättning och psykisk ohälsa. De här informationstillfällena har riktat sig till handledare och arbetsledare inom offentliga och privata arbetsplatser som gett en ökad kunskap om de osynliga funktionsnedsättningarna. Ett sextiotial har tagit del av den här informationen. Inför en praktik eller anställning har det gjorts planering för att arbetsplatsen ska vara anpassad där det funnits behov hos deltagaren. Även information till arbetsgivare om deltagare som har en funktionsnedsättning, vad det innebär och vilket stöd

och hjälp som finns att tillgå. Andra anpassningar har varit bland annat kortare arbetstider, avgränsade och återkommande arbetsuppgifter samt praktisk handledning från projektpersonal. Då handläggare från AF varit en del i projektet så har de kunnat ta del av de insatser som finns i deras organisation.

Regionala prioriteringar

Redogör för de eventuella regionala prioriteringar som ni arbetat med.

Inte haft i projektet

Spridning och påverkansarbete

Redogör för hur ni arbetat med spridning och påverkansarbete.

- Vilka personer/organisationer har ni riktat er till?
- Hur kan projektets idéer och erfarenheter omsättas i annan verksamhet?
- Vilka ytterligare insatser för påverkansarbetet skulle behövas för att nå dit ni vill? Vem/vilka bör göra det?
- Projektledaren redovisat projektets resultat och lärdomar till politiker i kommunstyrelse och socialnämnd flertal gånger.
- Projektet redovisat resultat och lärdomar för kommunens arbetsledare och chefer.
- Projektägare och projektledare presenterat resultat och lärdomar i en arbetsgrupp i kommunledningsförvaltningen inför starten av en arbetsmarknadsenhet.
- Informerat då vi varit på studiebesök eller tagit emot studiebesök (andra projekt, fasta verksamheter, arbetsplatser).
- Media genom två pressmeddelanden och tidningsartiklar i en av länets tidningar.
- Information om projektet och pågående aktiviteter genom projektets hemsida samt nyhetsartiklar på kommunens hemsida.
- Sammanställt en folder "projekt på väg – en positiv satsning". Utdelad vid deltagande i konferenser. Utskick till AF, IFO, arbetsplatser som tagit emot praktikanter, kommunstyrelse och socialnämnd.
- Sammanställt en skrift "På Väg till arbetsmarknaden och till nya arbetssätt". Utskick till kommunstyrelse, socialnämnd, styrgrupp, tjänstemän inom kommunen, arbetsmarknadsenheten.
- Sammanställt en broschyr "Projekt På Väg – arbete, praktik, studier" som delades ut vid spridningskonferensen. Utskick även till politiker, andra projekt, andra kommuner, landsting, arbetsmarknadsenheten, kommunens tjänstemän, arbetsgivare.
- Deltagit i konferenser (Samordningsförbundet, Regionförbundet, Navigator i Berg).
- Egen spridningskonferens

Skriften "På Väg till arbetsmarknaden och till nya arbetssätt" kan ses som ett underlag i det pågående förändringsarbetet i kommunen. Förhoppning att det bästa från vår arbetsmetod tas till vara och används i de ordinarie verksamheterna. Inte tappa bort de erfarenheter och lärdomar som framkommit utan att de kan återanvändas i de ordinarie verksamheterna.

Implementeringstankar

- En av projektmedarbetarna återgår som ekonomihandläggare på socialförvaltningen. Kommer där att ha huvudansvaret för ungdomsgruppen och använda tillämpliga metoder utifrån projektets resultat och erfarenheter.
- Kommunen har gjort en undersökning av hälsan där det framkommit att den psykiska ohälsan är stor bland bl.a. unga människor. Kommer att skapas ett socialpsykiatriskt team i kommunen där en projektmedarbetare kommer att ingå. Hennes kunskaper och erfarenheter från projektet kan då tas till vara.
- Delar av projektets resultat och arbetssätt kommer att implementeras i

arbetsmarknadsenheten som startat upp i Strömsunds kommun.

Extern utvärdering

Redogör för hur den externa utvärderaren (om det är aktuellt) konkret bidragit i projektarbetet. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Projektet har genom upphandling anlitat Framtidsutbildning AB. Johanna Eriksson har haft uppdraget som följeforskare under projektets gång samt den slutliga utvärderingen av projektet. Områdena jämställdhet och tillgänglighet har redovisats separat i förhållande till verksamhetens samlade utvärdering. Följeforskaren har under projektet löpande tagit in underlag till den slutliga utvärderingen av projektets verksamhet och resultat. Genomfört en rad utvärderingsinsatser som återförts i såväl skriftlig som muntlig form.

Ett bra stöd för projektledning och medarbetare, hur vi ska ta tag i styrkor och svagheter i projektet. Arbetat med framgångar och utvecklingsområden med syfte att nå uppsatta projektmål, varit ett värdefullt bollplank till projektledningen. Följeforskaren har bidragit med sina kunskaper, dragit paralleller till andra projekt och forskning. Denna omvärldskunskap och nya kunskaper har fått oss att reflektera över det arbete vi gjort. Genererat frågor kring vad som ska implementeras. Följeforskaren har deltagit i ett antal veckoträffar och styrgruppsmöten där hon lyft sina reflektioner och ställt reflekterande frågor vilket lett till en lärandeprocess. Att ha externa ögon som ser på projektet är viktigt då det kan vara lätt att hamna i en egen projektbubbla.

Dialogträffar

Fyra dialogträffar som letts av följeforskaren där projektgrupp, styrgrupp och handläggare på AF och IFO deltagit. Dialogträffarna har haft olika teman varje gång bland annat: Dåtid – Framtid – Nutid gällande På Väg, Begreppet samverkan och olika dimensioner av detta, Tillvaratagande av På Vägs resultat och effekter. Till dessa dialogträffar ville följeforskaren att det skulle genomföras ett för- och efterarbete för att uppnå största möjliga värde med träffarna och en påverkan på organisationsnivå. Detta genomfördes i mycket liten omfattning och det lyftes i styrgruppen utan några egentliga effekter. Träffarna har i alla fall gett utrymme för diskussioner och reflektioner. Tillfälle att dela kunskap och erfarenheter mellan projektet och ordinarie verksamheter. Sakta men säkert har vi bland annat kunnat sprida våra tankar om samsyn och samverkan.

Egenutvärdering

Redogör för hur ni själva arbetat med att utvärdera ert arbete. Vilket stöd har det varit för projektledningen och hela projektet?

Projektledaren har löpande samlat in bland annat statistik, fallbeskrivningar, resultat genomförda aktiviteter, samverkansformer och erfarenheter som gjorts i projektet. Detta har sammanställts till lägesrapporter som lämnats in var 3:e månad till ESF. Det har varit ett omfattande arbete men även lärorikt då det gett tillfällen att reflektera över vilka processer som pågått. Projektet har löpande arbetat med egenutvärdering med avstämningar mot projektbeskrivningens mål, aktiviteter och budget. Haft ett antal planeringsdagar där vi lyft vissa delar från ansökan och gjort en fördjupning.

Nulägesbeskrivningar redovisats i styrgrupp, projektgrupp och vid genomgångar i

kommunstyrelse och socialnämnd.

Veckomöten med alla projektanställda

- Regelbundna uppföljningar av insatser och aktiviteter som gjorts.
- In- och utflöde av deltagare
- Resultat utskrivna
- Slutet av varje månad genomgång av deltagarredovisad tid i projektet för inlämnande till SCB. Detta har också varit ett tillfälle att diskutera kring varje deltagare.
- Slutet av varje månad redovisad tid för anställda i projektet.
- Slutet av varje månad genomgång av hur projektet arbetat med tillgänglighet och jämställdhet.
- Slutet av varje månad genomgång av 4 R mätning

Grupputvärderingar

Syfte att få förslag på förbättringsområden i gruppverksamheterna samt deltagarnas möjlighet att påverka. Deltagare har utvärderat innehållet i gruppverksamheterna allt från daglig feedback till vecko- och avslutande utvärderingar.

På individnivå har På Väg mappen gett oss information som vi sedan har kunnat använda vid framtagande av statistik och fakta:

- Kön, ålder, medborgarskap
- Utbildningsnivå
- Familje- och boendesituation
- Ekonomisk ersättning vid start och avslut
- Erfarenheter (arbete, praktik, övriga erfarenheter)
- Deltagarens målsättning och utvärdering av detta vid avslut
- Skattningsskalor vid start och avslut. Aktuella områden: möjligheterna till att få ett jobb, hur man ser på framtiden, upplevelse av meningsfull vardag, känslan av egenmakt, upplevelse av hälsa.
- Avslutande frågor. Vid avslut har deltagaren även fyllt i avslutande frågor om vad som varit bra och mindre bra med projektet. Samt hur man upplevt bemötandet, tiden till att ta upp funderingar, och om man fått det stöd och hjälp som man förväntat sig.

Uppföljning av utskrivna

Två större uppföljningar har genomförts av avslutade deltagare (165 st) i projektet. Dessa kontaktades via telefon, mail eller brev. Syftet med detta har varit att se hur hållbara resultaten är efter avslut och "vad gör du idag?". Det som framkommit i dessa uppföljningar är att många fortfarande har arbete som kan variera i anställningsform och omfattning men man har en fortsatt koppling till arbetsmarknaden. Även bland de deltagare som avslutats i annan orsak har det hänt olika saker som utvecklat personen.

Det resultat och statistik som vi fått fram har använts i kommunikationer och presentationer med handläggare vid Arbetsförmedling och socialförvaltning, hemsida, medier, styrgrupp, projektgrupp, delrapporter till ESF, kommunstyrelsen, socialnämnd och följeforskare.

Kommentarer och tips

Vilka tips skulle Du vilja delge framtida projekt? Vad gick bra och varför? Vad gick mindre bra och varför?

- Innan ansökan lämnas in ska det framgå hur implementeringen (implementeringsplan) ska ske. Vilka som kommer att vara mottagare av det förväntade resultatet.
- Medverkande parter vara aktiva och delaktiga i projektets arbete och resultat.
- Att det finns ett underlag (deltagare) till projektet. Idag finns det många andra

kompletterande aktörer som också arbetar med de målgrupper som förekommer i socialfondsprojekt.

- Bra om projektet är en del i den ordinarie verksamheten annars finns risken att projektet ses som en egen del utanför det ordinarie arbetet. Vi och dom.
- Styrgruppen är viktig och deras roll bör klargöras tidigt
- Se till att ha en följeforskare/utvärderare med redan från starten.
- Tillgång till en ekonom som har erfarenheter av ESF projekt. Ska vara budgeterat i ansökan.
- Handledning kan vara aktuellt då många projekt träffar människor i kris och som mår psykiskt dåligt. Viktigt att kunna få handledning i hur man bemöter och hanterar detta så att personalen inte "tar med sig det hem".
- Att arbeta med personer som står långt från arbetsmarknaden är ett tidskrävande arbete. Men trots detta visar det sig att med uthållighet och att orka "stå kvar" leder det slutligen till resultat vilket vi fått erfara.
- Projektets styrka har varit den variation av kompetens och erfarenheter som funnits bland de projektanställda.
- Viktigt att kunna samverka och vara öppen för att ta in ny kunskap från andra aktörer. Det ger ökade kunskaper kring vilka resurser som finns att tillgå i samhället.
- Att arbeta i projekt gör att man hela tiden lär sig mycket nytt.
- Att driva ett ESF projekt är mycket omfattande och ställer höga krav på att hålla ihop projektet. Som projektledare finns kraven från olika håll, från projektmedarbetare, projektägare, styrgrupp, samarbetspartners och ESF-rådet. Det innebär mycket administration som ibland kan upplevas vara viktigare än deltagarna i ett projekt.
- Projektet har varit omfattande och ibland har det varit svårt att prioritera i det som varit viktigt och mindre viktigt.
- Vikten av att lyfta arbetet från individnivå till gruppnivå, det har varit ett problem som vi jobbat med i projektet.

Kontaktpersoner

Vilka personer kan den som är intresserad av ytterligare information kontakta?

Rut Sannemo, projektledare 0670-167 94

Karin Holmquist, förvaltningschef Framtids- och utvecklingsförvaltning 0670-161 86

Johanna Eriksson, följeforskare Framtidsutbildning AB 076-245 58 60

johanna.eriksson@framtidutbildning.se